

Piacikereslet-felmérési jelentés Magyarország és Szlovákia közötti kapacitásbővítésre vonatkozóan

2023. október 23.

Piacikereslet-felmérési Jelentés
Magyarország és Szlovákia közötti kapacitásbővítési eljárásról

Ezt a jelentést, ami bővített kapacitás projekteket célzó közös felmérés eredménye, az alábbi társaságok készítették:

FGSZ Zrt.

eustream, a.s.

Tanácsház u. 5.

Votrubova 11/A

8600 Siófok

821 09 Bratislava

Magyarország

Szlovák Köztársaság

Piacikereslet-felmérési Jelentés
Magyarország és Szlovákia közötti kapacitásbővítési eljárásról

Tartalomjegyzék

A.	Nem kötelező erejű keresleti igény megjelölések	4
B.	Kereslet felmérése	5
i.	Múltbeli használat adatai	5
ii.	Kapcsolat a GRIP-pel, a TYNDP-vel és a hazai fejlesztési javaslattal	5
iii.	bővített kapacításra vonatkozó keresleti igény várható mennyisége, iránya és időtartama	5
iv.	A kapacitás keresleti igények feltételeinek kidolgozása	6
C.	Következtetés a kapacitásbővítésre vonatkozó projekt el (nem) indításáról	6
D.	Előzetes ütemterv	7
E.	Az érintett határkeresztező pont(ok)on meglévő kapacitásaukcióra vonatkozó átmeneti intézkedés	7
F.	Díjak	7
G.	Kapcsolat	8

A. Nem kötelező erejű keresleti igény megjelölések

Az érintett szállítási rendszerüzemeltetők, az FGSZ Zrt. (továbbiakban „**FGSZ**”) és az eustream, a.s. (továbbiakban „**EUS**”) az FGSZ és az EUS entry-exit rendszereinek Balassagyarmat / Vel'ké Zlievce határkeresztező pontján (továbbiakban „**IP**”) rendelkezésre álló kapacitásszinten belül kaptak nem kötelező erejű keresleti igény megjelölést nem megszakítható technikai kapacításra, ugyanakkor a jövőbeni kapacitásigények várhatóan meghaladják a jelenlegi szintet.

A következő **összesített, nem kötelező erejű, nem megszakítható kapacitás keresleti igények** kerültek figyelembevételre a jelen igényfelmérés során:

Honnan	Hova	Kapacitás típusa	Kapacitás típusa	Gázév [éééé/éé]	Mennyiség [(kWh/h)/év]	Igény bejelentése a kapcsolódó rendszerüzemeltető számára*	Feltételek**	Keresleti igény beérkezésének időszaka*	További információ
“Kiadási kapacitás”	“Betáplálási kapacitás”	“Kiadási kapacitás”	“Betáplálási kapacitás”						
FGSZ	EUS	Nem megszakítható	Nem megszakítható	2028/29 - 2037/38	1,265,981.74	IGEN, EUS, FGSZ	a) b) c)	2	Több érintett IP

* A keresleti igény megjelölések beérkezési dátumának jelzésére az alábbi egységes időszakok kerültek alkalmazásra:

- 1) az előző keresletfelmérési ciklusban, több mint nyolc héttel az éves kapacitásaukció kezdetét követően benyújtott, és a keresleti igény korábban nem lett figyelembe véve;
- 2) az éves kapacitásaukció kezdete után legfeljebb nyolc héttel benyújtott (0-8 héttel az évente meghirdetett éves kapacitásaukció kezdete után);
- 3) az éves kapacitásaukció kezdete után, több mint nyolc héttel benyújtott, és a keresleti igény az adott évi keresletfelmérési ciklusban figyelembevételre kerül (9-16 héttel az évente meghirdetett kapacitásaukció kezdete után)

** A következő egységes terminológia kerül alkalmazásra a feltételek leírására:

- a) kötelezettség vállalás vagy kizárás egyéb határkeresztező pontok vonatkozásában;
- b) kötelezettség vállalás több különböző éves szabványos kapacitástermék vonatkozásában egy határkeresztező ponton;
- c) egy bizonyos vagy minimum mennyiségű kapacitáskiosztáshoz kötött feltételes kötelezettség vállalás;
- d) egyéb.

B. Kereslet felmérése

A Kereslet Felmérési szakasz a Bizottság (EU) 2017/459 Rendeletének 11. cikke (4) bekezdése értelmében haladéktalanul kezdetét vette az éves kapacitásaukcio kezdetét követően, és az éves kapacitásaukcio kezdetét követően maximum 16 héten belül lezárul a Bizottság (EU) 2017/459 Rendeletének 26. cikke bekezdése értelmében.

A jelen Kereslet Felmérési szakaszt lebonyolító szállítási rendszerüzemeltetők 2023. július 3. és augusztus 28. között biztosítottak lehetőséget a rendszerhasználók számára arra, hogy nem kötelező erejű keresleti igény megjelölés benyújtásával számszerűsítsék a bővített kapacitásra vonatkozó potenciális igényüket.

i. Múltbeli használat adatai

A Balassagyarmat/ Velké Zlievce IP múltbeli használat adatai mind az EUS, mind az FGSZ honlapján, továbbá az ENTSO-G Transparency Platformon is elérhetőek. A vonatkozó EIC kód a 21Z000000000358C.

A Balassagyarmat/ Velké Zlievce IP technikai nem megszakítható kapacitása HU>SK irányban 50,883 GWh/n.

ii. Kapcsolat a GRIP-pel, a TYNDP-vel és a hazai fejlesztési javaslattal

A fent jelzett bővített kapacitás igényt biztosító projektek szerepelnek a “Gas Regional Investment Plan for Central and Eastern Europe (CEE GRIP)”-ben, mely az EU hálózatfejlesztési terve (az ENTSO-G-ban). Az EUS és az FGSZ hatályos 10 éves hálózat fejlesztési tervei (TYNDP) - a Közép- és Délkelet-európai Észak-Déli Gáz Összeköttetések részeként - előírja, hogy a Balassagyarmat/ Velké Zlievce IP-n HU>SK irányban kijelölt megszakítható kapacitás nem megszakítható kapacitásként álljon rendelkezésre.

iii. bővített kapacitásra vonatkozó keresleti igény várható mennyisége, iránya és

időtartama

A Balassagyarmat/ Velké Zlievce IP-re érkezett nem kötelező erejű igények alapján a HU>SK irányú igény szintje várhatóan meghaladja a jelenleg rendelkezésre álló kapacitásokat, feltételezve, hogy a lekötött kapacitások meghosszabbításra kerülnek, illetve figyelembe véve a rövidtávú termékekre vonatkozóan fenntartott kapacitást is.

A HU>SK irányra mind az FGSZ, mind az EUS 1.265.981,74 kWh/h kapacitásigényt kapott 10 gázévre, azaz a 2028/29-2037/38-as időszakra.

iv. A kapacitás keresleti igények feltételeinek kidolgozása

A megadott feltételek alapján, olyan bővített kapacításra vonatkozó nem kötelező erejű keresleti igények kerültek benyújtásra, melyek egymáshoz kötöttek és több határkeresztező pontot érintenek. Az indikatív jelleggel megadott mennyiségek az adott határkeresztező pontra az érintett szállítási rendszerüzemeltetők részére kerültek benyújtásra.

C. Következtetés a kapacitásbővítésre vonatkozó projekt el (nem) indításáról

Az FGSZ-hez és az EUS-hoz a HU>SK irányra benyújtott keresleti igény 30,38 GWh/n, ami a Balassagyarmat/ Velké Zlievce IP technikai kapacitásának 60%-át jelenti a HU>SK irányban 2023 októberétől. Az a tény, hogy a HU>SK irányú technikai kapacitásnak csak 12%-a áll rendelkezésre a 2023/2024-es télre vonatkozó rövid távú (havi és ennél rövidebb) kapacitástermékek tekintetében, indokolja a fent említett keresleti igényre vonatkozó kapacitásbővítési folyamat elindítását. A földgáz iránti növekvő kereslet kiemeli az ellátás biztonságának sürgető szükségességét, különösen egy olyan régióban, ahol az energetikai érdekek sokszínűek és a geopolitikai összetettség bonyolult.

Ezért a HU>SK irányú kapacitásbővítés nemcsak a növekvő keresletet elégítheti ki, hanem a kínálat diverzifikációját is fokozhatja, csökkentve ezáltal az egyetlen forrástól való függőséget.

A piaci keresletfelmérés eredményei alapján megállapítható, hogy a HU>SK irányban 25,44 GWh/nap-os nem megszakítható bővített kapacitással lehet számolni. Az érintett szállítási rendszerüzemeltetők proaktívan dolgoznak a Balassagyarmat/Velké Zlievce IP HU>SK irányú kapacitásbővítési projekt elindításán, azzal a céllal, hogy ez a bővített kapacitás a 2024/2025-ös gázévre rendelkezésre álljon. Megjegyzendő, hogy ezen bővített kapacitásigény előnye az, hogy nem jár jelentős beruházási igénnyel. Ennek oka, hogy a szállítási rendszerüzemeltetők a megnövekedett kereslet kielégítése érdekében jelentős pénzügyi terhek nélkül optimalizálhatják és fejleszthetik a meglévő infrastruktúrát, kihasználhatják a technológiai fejlesztéseket, és javíthatják az üzemeltetés hatékonyságát.

Ezen túlmenően a rendszerhasználó határozottan kifejezte azon szándékát, hogy nem kötelező erejű igényét összekapcsolja más rendszerösszekötési pontok nem kötelező erejű igényével. Tekintettel erre az összekapcsolt nem kötelező erejű igényre és az érintett szállítási rendszerüzemeltetők közös érdekére, valóban ésszerű a bővített kapacitás folyamat koordinálása és az abban való együttműködés. A hasonló kapcsolt igénnyel érintett többi szállítási rendszerüzemeltetővel való együttműködés révén holisztikusabb és hatékonyabb megközelítés alkalmazható, ami az energiaszállító hálózat zökkenőmentesebb és költséghatékonyabb bővítését eredményezi. Ez az

Piacikereslet-felmérési Jelentés
Magyarország és Szlovákia közötti kapacitásbővítési eljárásról

együttműködési szándék biztosítja, hogy az egész régió részesüljön a megnövelt kapacitásból, miközben a redundancia minimalizálható és az erőforrások kihasználtsága maximalizálható.

D. Előzetes ütemterv

Az érintett szállítási rendszerüzemeltetők az alábbi előzetes ütemterv szerint kívánják a műszaki tanulmányokat elkészíteni és a projekt javaslat nyilvános konzultációját lefolytatni:

A tevékenység leírása	Várható kezdési idő	Várható befejezési idő
Piacikereslet-felmérési jelentés közzététele	2023.10.23.	
A bővített kapacitás projektre vonatkozó műszaki tanulmányok elkészítése	2023.10.24.	2024.01.15.
A projekt javaslat tervezet nyilvános konzultációja	2024.01.16.	2024.02.16.

A fenti ütemterv előzetes, s indikatív jellegű készült, így még változhat. A nyilvános konzultációt követően és a projekt javaslat tervezet további finomhangolását követően a szállítási rendszerüzemeltetők a projekt javaslatot benyújtják az érintett nemzeti szabályozó hatóságok számára egy koordinált jóváhagyás érdekében. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóságok pozitív döntést hoznak, a kötelező erejű szakasz veszi kezdetét, és a szállítási rendszerüzemeltetők egy tájékoztatást tesznek közzé a honlapjukon legalább 2 hónappal a kötelező erejű szakasz megkezdése előtt. A kötelező erejű eljárás lépései a projekt javaslat tervezetben kerülnek kifejtésre. A szállítási rendszerüzemeltetők a kötelező erejű szakaszt 2024. július 1-jén kívánják lefolytatni.

E. Az érintett határkeresztesző pont(ok)on meglévő kapacitásaukcióra vonatkozó átmeneti intézkedés

Amennyiben átmeneti intézkedésekre vagy egyéb korlátozásra kerül sor, a Bizottság (EU) 2017/459 Rendeletének vonatkozó rendelkezései alkalmazandóak.

F. Díjak

Az FGSZ a Bizottság (EU) 2017/459 Rendeletének 26. cikke 11. bekezdése értelmében regisztrációs díjat vezetett be, mely előfeltétele a benyújtott nem kötelező erejű keresleti igények érvé-

Piacikereslet-felmérési Jelentés
Magyarország és Szlovákia közötti kapacitásbővítési eljárásról

nyességének, s melynek hiányában a keresleti igény nem kerül figyelembevételre (a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal H1617/2021 sz. határozata értelmében). A regisztrációs díj (nettó) 3.000 EUR/határkeresztezõ pont/rendszerhasználó. A részletek [ITT](#) érhetõek el.

Az EUS a nem kötelezõ erejû keresleti igény megjelölések értékelése és feldolgozása tekintetében regisztrációs díjat nem alkalmazott.

G. Kapcsolat

Kajtán Erika	Michal Briatka
Üzletfejlesztés szakértõ	Commerce & Contracting
Telefon: +36 20-9433 521	Telefon: +421 2 6250 7121
E-mail: ekajtan@fgsz.hu	E-mail: michal.briatka@eustream.sk
Tanácsház u. 5	Votrubova 11/A
8600 Siófok	821 09 Bratislava
Hungary	Slovak Republic
Telefon: +36 84 505 117	Telefon: +421 (2) 6250 7111
E-mail: businessdevelopment@fgsz.hu	E-mail: transmission@eustream.sk